REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Podpisnik:Miha Lobnik
Izdajatelj certifikata:Republika Slovenija
Serijska št. certifikata:6d 0f 14 5e 00 00 00 00
Datum poteka certifikata:16.01.2022
Datum in čas podpisa:12:47, 09.02.2021
Referenčna številka:050-31/2020/16

Železna cesta 16, 1000 Ljubljana
T: 080 81 80
E: gp@zagovornik-rs.si

Številka: 050-31/2020/16
Datum: 9. 2. 2021

PREDLOG ZA PRIPRAVO OCENE DISKRIMINATORNOSTI PREDPISA (38. člen ZVarD)

Na Zagovornika načela enakosti (v nadaljevanju: Zagovornik) se je dne 21. in 22. 12. 2020 obrnilo več posameznic (v nadaljevanju: predlagateljice), ki so opozorile na problematiko kriznega dodatka v višini 500 eur. Dodatek je v sedmi protikoronski paket (PKP7) vključila Vlada RS, prejeli pa naj bi ga le otroci, ki so rojeni po razglasitvi epidemije, torej po 12. 3. 2020. Posameznice menijo, da predlagani ukrep v neenak, slabši položaj postavlja vse tiste otroke, ki so bili v letu 2020 rojeni še pred razglasitvijo epidemije. Menijo, da si vsi otroci, tudi tisti, rojeni v obdobju od 1. 1. 2020 pa do razglasitve epidemije (tj. 12. 3. 2020), zaslužijo enako obravnavno.

*

Zagovornik v primeru zatrjevanja zakonske diskriminacije oziroma diskriminacije, ki naj bi izvirala iz predpisa, postopa po 38. členu ZVarD, skladno s katerim lahko Zagovornik v primeru, če oceni, da je kakšen zakon ali drug predpis diskriminatoren, o tem obvesti predlagatelja postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti oziroma z zahtevo sam začne s postopkom za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti pred ustavnim sodiščem.

Pri oceni diskriminatornosti zakona Zagovornik vselej sledi zakonski opredelitvi diskriminacije, kar pomeni, da ugotavlja, ali določeno zakonsko določilo, predpis neupravičeno neenako obravnava posameznike/skupino posameznikov s specifično osebno okoliščino ter ali gre pri tem za poseg oziroma oviranje, zmanjšanje ali izničevanje enakopravnega priznavanja, uživanja ali uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, drugih pravic, pravnih interesov in ugodnosti.

V primeru, da Zagovornik oceni, da bi določeno zakonsko določilo lahko postavljalo skupino oseb s specifično osebno okoliščino v neenak, slabši položaj, pa nato preveri tudi, ali gre pri takšni neenaki obravnavi za dopustno izjemo, zlasti, ali različno obravnavanje temelji na legitimnem cilju in so sredstva za dosego tega cilja ustrezna, potrebna in sorazmerna.

Razlogi za izvedbo ocene diskriminatornosti: /

Razlogi proti izvedbi ocene diskriminatornosti:

Zagovornik ugotavlja, da je predlog PKP7 oziroma Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 203/20, v nadaljevanju: ZIUPOPDVE) »izredno pomoč ob rojstvu otroka« primarno urejal v 100. členu, ki je v prvem odstavku določal, da je upravičenec do izredne pomoči ob rojstvu otroka v višini 500 eurov eden od staršev za otroka s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, rojenega od dne uveljavitve tega zakona do eno leto po koncu epidemije.

Na nedoslednosti predlagane ureditve je v zakonodajnem postopku opozorila že zakonodajno pravna služba[1], na podlagi česar je bila že v samem zakonodajnem postopku, z amandmajem, spremenjena vsebina omenjenega 100. člena. Slednji je bil preimenovan v »enkratni solidarnostni dodatek za novorojence« in v sprejetem zakonu preštevilčil v 101. člen. Z vidika obravnavate tematike pa je bil z amandmajem spremenjen tudi relevanten prvi odstavek člena, ki je na novo določal, da so do enkratnega solidarnostnega dodatka za novorojence upravičeni vsi starši ali druge osebe ali posvojitelji po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke za otroka s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, rojenih od 1. 1. 2020, do eno leto po koncu epidemije.

Skladno z navedenim Zagovornik ugotavlja, da je bila ureditev domnevno sporne, neenake obravnave otrok, rojenih v letu 2020, na katero so Zagovornika konec decembra 2020 opozorile pobudnice, z vidika datuma rojstva otroka v letu 2020 že ustrezno spremenjena, in sicer na način, da je v veljavnem zakonu ZIUPOPDVE, ki je stopil v veljavo 31. 1. 2020, v prvem odstavku 101. člena določeno, da je *»upravičenec do enkratnega solidarnostnega dodatka za novorojence v višini 500 eurov eden od staršev ali druga oseba ali posvojitelj po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, za vsakega otroka s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, rojenega od* ***vključno 1. januarja 2020*** *do eno leto po koncu epidemije, za katerega je upravičen do pomoči ob rojstvu otroka po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke."*

Upoštevajoč dejstvo, da je bila ureditev, za katero so pobudnice menile, da je z vidika neenake obravnave sporna, saj naj bi v neenak položaj postavlja otroke rojene v letu 2020, že v zakonodajnem postopku z amandmajem spremenjena, in je torej domnevno nezakonito neenakost z vidika datuma rojstva otroka odpravila, ocenjujem, da bi bila izvedba ocene diskriminatornosti predpisa, konkretno 101. člena ZIUPOPDVE (Uradni list RS, št. 203/20), v tem delu nesmotrna. Skladno z navedeni predlagam, da se postopek ocene diskriminatornosti predpisa v konkretni zadevi ne uvede.

Predlagateljica:
Mojca Šmid
Svetovalka Zagovornika II

Izpolni predstojnik Zagovornika:

Predlog se: **- Odobri** - Ne odobri

Miha Lobnik
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Poslano:
- zbirka dok. gradiva.

[1] https://imss.dz-rs.si/IMiS/ImisAdmin.nsf/ImisnetAgent?OpenAgent&2&DZ-MSS-01/d21e5bf591f11ff9b8dcd4d4189fdb62ee30f312589a800c40040f9f011181a4, obrazložitev k 100. členu.